

Vondráček v DVTV: Zákon o zahraničních agentech, prezidentské pravomoci a odkaz Šichtařové

4.4.2026 - Martin Reinisch | Strana svobodných občanů

Zde je upravená verze s doplněnou informací o nadaci Rosy Luxemburgové.

Vondráček v DVTV: Zákon o zahraničních agentech, prezidentské pravomoci a odkaz Šichtařové

Předseda Svobodných a poslanec Libor Vondráček přijal pozvání DVTV, kde ho moderátorka Daniela Drtinová podrobila více než hodinovému výslechu. Rozhovor se nesl v duchu konfrontace: u každého tématu Drtinová tlačila na konkrétní důkazy, konzistenci argumentů i osobní kredibilitu hosta. Vondráček čelil dotazům na zákon o zahraničních agentech, dopis německému parlamentu, ořezání pravomocí prezidenta, odchod Markéty Šichtařové ze sněmovny i svou vlastní akademickou kariéru.

Pardubický útok a dopis do Berlína

Rozhovor otevřela otázka, zda se vládní koalice nezabývá v době geopolitické nestability margináliemi – tedy neziskovkami a mediálními poplatky. Vondráček to odmítl a okamžitě uvedl konkrétní příklad: teroristický útok v Pardubicích a jeho vazbu na spolek Druhá směna, který podle vlastního webu čerpal peníze z německé nadace Rosy Luxemburgové. Tato nadace je politickou nadací navázanou na německou krajně levicovou stranu Die Linke a drtivou většinu svého rozpočtu čerpá z německého státního rozpočtu – tedy z peněz německých daňových poplatníků. Na základě tohoto zjištění napsal Vondráček dopis předsedkyni německého Spolkového sněmu Julii Klöckner a vyzval ji, aby interpelovala vládu ohledně toho, kam z německého státního rozpočtu peníze do Česka putují.

Drtinová na něj naléhala, zda je tato linka – státní rozpočet, nadace, Druhá směna, obviněný Jusuf – skutečně prokázaná, nebo jen spekulativní. Vondráček trval na tom, že nikoho neobviňuje, pouze se ptá: „Já jsem se zeptal, jestli je to v pořádku. Ty toky peněz jsou zřejmé, já mám podezření.“ Nadace Rosy Luxemburgové mu mezitím pohrozila žalobou za pomluvu. Vondráček na to reagoval charakteristicky: „Nejlepší odpovědí by bylo, kdyby ztransparentnila svoje působení v České republice a řekla nám, do jakých projektů peníze posílá.“ Zároveň uvedl, že má zprávy o tom, že se věci chystají zabývat poslanci Bundestagu – což považuje za splnění cíle, který dopisem sledoval.

Zákon o zahraničních agentech: FARA, nebo ruský vzor?

Jádrem rozhovoru byl zákon o registraci subjektů se zahraničními finančními vazbami – paralela k americkému zákonu FARA, jehož příprava probíhá v koaliční radě. Vondráček přiznal, že spolu s poslancem Rajchlem připravil pracovní verzi, která se dostala do médií a vzbudila vlnu kritiky. Moderátorka mu předložila klíčový argument: americká FARA se vztahuje na organizace jednající pod zadáním zahraničního subjektu, zatímco český návrh i ruský zákon sledují finanční toky – a v tom jsou si podobnější, než by Vondráček rád připustil.

Vondráček odpověděl, že na ruský zákon při přípravě nepomyslel, protože ho jednoduše neznal, a obhájil volbu finančních toků jako prakticky prokazatelný nástroj: „Finanční toky jsou daleko snáze prokazatelné než zadání.“ Na repliku, že tím vlastně kopíruje ruský model, reagoval s

nadsázkou: „Možná, že k tomu v Rusku dospěli také sami, nezávisle na nás.“ Drtinová v tento moment citovala mluvčího Člověka v tísní Tomáše Urbana, který řekl přímo: „To odvolání se k americkému zákonu je prostě lež. Oni si ho nepřečetli. Papouškují ruskou propagandu.“ Vondráček slova o ruské propagandě odmítl a trval na tom, že základní myšlenku transparentnosti zahraničního financování považuje za legitimní zájem každého demokratického státu.

Věcná obhajoba zákona pak přešla k jeho praktickému dopadu. Vondráček zdůraznil, že zákon nikomu nezakazuje přijímat zahraniční peníze, pouze ukládá povinnost zveřejnit tuto skutečnost v registru a na webových stránkách: „Jestliže tohle je šikana, tak absolutně znevažujeme to slovo. Tato povinnost by třeba spolku architektů, který dostal peníze z Norských fondů, nepřidělala vůbec žádnou práci.“ Na konkrétní dotaz, zda do zákona padne i Institut svobody a přímé demokracie - neziskovka spjatá s SPD - odpověděl bez obalu: „Až bude zákon, bude dělat úplně to samé, co všechny ostatní. Rovné hřiště.“

Prezident Pavel a ořezávání pravomocí

Souběžně s debatou o zákoně FARA prosazuje Vondráček novelu zákona o zahraniční službě, která by prezidenta připravila o část pravomocí v oblasti personálního obsazování stálých misí. Drtinová to pojmenovala jako mstu za nejmenování Filipa Turka ministrem. Vondráček sice nepopřel, že by ho případ Turka k tomuto kroku neinspiroval, ale odmítl označení „msta“: „Pan prezident nám ukázal, že některé věci v naší ústavě nejsou napsané dostatečně přesně. Je to zvednutý varovný prst.“

Zároveň rozvinul širší argument o systémovém riziku: obával se, jak by prezident Pavel mohl zacházet se svými pravomocemi v případném druhém mandátu, kdy by nad ním přestál tlak demokratických voleb. Přitom poukázal na nefunkčnost mechanismu odvolání prezidenta, po zavedení přímé volby podmíněného souběžnou ústavní většinou v obou komorách parlamentu. „Miloše Zemana jsme viděli, jak v druhém mandátu zacházel dál než v prvním. Já se toho bojím,“ řekl Vondráček. Ke složení vlády formuloval postoj bez obalu: „Při jmenování členů vlády by prezident měl být v zásadě automaticky na podpisy. Jsme parlamentní republika.“

Drtinová pak vytáhla informaci ze Seznamu Zprávy, že Vondráček jednou neuspěl u rigorózní zkoušky z ústavního práva. Vondráček reagoval klidně: „Rigorózní zkoušku jsem udělal jednou a neuspěl. Budu o ni usilovat znovu. Ale titul není podmínkou pro navrhování změn zákonů - změny ústav navrhuji po celém světě i nepravníci.“

Šichtařová, SPD a kompromisy koalice

Závěrečná část rozhovoru se věnovala odchodu Markéty Šichtařové z poslaneckého mandátu. Vondráček připustil, že ho to nepotěšilo, ale vzal ji v podstatě v ochranu: přestože natáčela ve sněmovně videa nabízející poradenské služby a zaměstnala jako asistenta svého partnera, nebyl to podle něj důkaz hamižnosti. „Kdyby jí šlo o peníze, nepřihlásila by se do výborů. Ona pracovala - četla zákony, věděla, o co se jedná, uměla oponovat. Jenom vykonávala ten mandát jinak než ostatní. Chyběla jí trpělivost.“

Šichtařová mezitím vládu veřejně označila za zbabělou, protože nerealizuje reformy v mileiovsky rychlém tempu. Vondráček to okomentoval s klidem: „Když člověk je v opozici, může šířit myšlenky Javiera Mileie. Když je ve vládě, přináší to kompromisy. Máme 15 poslanců ze 108 vládních. Bylo by iluzorní myslet si, že prosadíme hned všechno.“ Za úspěchy prvních 100 dní označil zastavení nárůstu odvodů pro OSVČ a zrušení poplatku POZE, který zdražoval elektřinu a přispíval k inflaci. Uzavřel s pokorou sobě vlastní: „Politická mapa se přesunula blíže k našim názorům. Možná za to sklízí body někdo jiný. Podstatné je, že se to realizuje a přináší pozitivní efekt pro občany.“

<https://svobodni.cz/video/vondracek-v-dtvv-zakon-o-zahranicnich-agentech-prezidentske-pravomoci-a-odkaz-sichtarove>